

**ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาณนทบุรี**
**DIGITAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING TEACHER
COMPETENCY IN THE 21ST CENTURY IN SCHOOLS UNDER THE NONTHABURI
SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE**

¹ปิยวัฒน์ ฤทธิมาก Piyawat Ritmark ²วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรารณณ์ Wisut Wichitpatcharaporn

^{1, 2}สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ Panyapiwat Institute of Management, Thailand

Corresponding Author E-mail: tom_517@pk.ac.th

Article Received: February 10, 2026. Revised: June 19, 2026. Accepted: June 23, 2026.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 3) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาณนทบุรี จำนวน 320 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย ตามสัดส่วนประชากรครูแต่ละโรงเรียน เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นที่ .973 นำผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม มาวิเคราะห์โดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาณนทบุรี สามารถพยากรณ์ตัวแปรสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ได้ร้อยละ 42.80 โดยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 พยากรณ์ได้ 2 ด้าน คือ ด้านสมรรถนะดิจิทัล และด้านการสื่อสารดิจิทัล ตามลำดับ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา, สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21

Abstract

This research aimed to 1) study the level of digital leadership among school administrators, 2) study the level of 21st century competencies of teachers, and 3) study the impact of digital leadership among school administrators on 21st century competencies of teachers. The sample consisted of 320 teachers from schools under the Nonthaburi Secondary Educational Service Area Office, selected using simple random sampling based on the proportion of the teacher population in each school. The data collection instrument was a questionnaire with a reliability coefficient of .973. The results from the questionnaire were

analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation, and inferential statistics using stepwise multiple regression analysis.

The research findings revealed that: 1) The overall and individual levels of digital leadership among school administrators were at a high level. 2) The overall and individual levels of 21st century competencies of teachers were at a high level. And 3) The impact of digital leadership among school administrators on 21st century competencies of teachers in schools under the Nonthaburi Secondary Educational Service Area Office was also studied. The variables affecting 21st century teacher competencies can be predicted by 42.80%. The digital leadership of school administrators, which impacts 21st century teacher competencies, can predict two aspects: digital competencies and digital communication competencies, respectively.

Keywords: Digital Leadership, School Administrators, Teacher Competency in the 21ST Century

บทนำ

ปัจจุบันโลกกำลังเผชิญกับความเปลี่ยนแปลง ที่เกิดจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งยิ่งใหญ่ ที่นำปัญญาประดิษฐ์ ข้อมูลขนาดใหญ่ และอินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่งมาผนวกเข้ากับวิถีชีวิตและการทำงาน การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีดิจิทัลนี้ ส่งผลให้ทักษะการสร้าง AI หรือทักษะที่จำเป็นในการทำงานร่วมกับเทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์ และความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานในการแก้ปัญหาและสร้างนวัตกรรม นอกจากนี้ ทักษะทางสังคมและอารมณ์ เช่น ความยืดหยุ่นและการปรับตัว แรงจูงใจและการตระหนักรู้ในตนเอง การเรียนรู้ตลอดชีวิต และความฉลาดทางอารมณ์ ก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นทักษะที่ช่วยให้มนุษย์สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและเทคโนโลยีดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างรวดเร็ว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, 2568)

การจัดการศึกษาในประเทศไทย กำลังเผชิญกับสภาวะการณ์และปัญหาที่ท้าทายในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง คุณภาพของการจัดการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถของผู้เรียนในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะที่ได้มาเพื่อสร้างคุณค่าในสังคมและเผชิญกับความท้าทายใหม่ๆ (Darling-Hammond, 2023) ดังนั้น ครูจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทของจากที่เคยเป็นผู้ให้ความรู้เป็นผู้อำนวยความสะดวกทำหน้าที่ชี้แนะผู้เรียนในการสำรวจและสร้างความรู้ด้วยตนเอง จัดการเรียนรู้ให้เกิดความท้าทาย และให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ได้ ครูจึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21

การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 เป็นภารกิจหลักที่ต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจก้าวทันต่อการพัฒนาในศตวรรษที่ 21 สามารถบริหารจัดการให้เข้ากับยุคดิจิทัลจึงกล่าวได้ว่าการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 นั้นขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการพัฒนาตนเอง ผู้นำที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลจะช่วยส่งเสริมให้ครูมีทักษะความสามารถในการปรับเปลี่ยนกระบวนการสอน พัฒนาสื่อและนวัตกรรม และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ขวล์วิทย์ พิณเขียว, 2568)

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวรี ได้รับงบประมาณอุดหนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียนในจังหวัดหนองบัวรี เข้าถึงการศึกษาอย่างเสมอภาค สนับสนุนให้ครูมีความรักความศรัทธาในวิชาชีพ มุ่งมั่นพัฒนาตนเองให้ทันต่อการพัฒนาคนในศตวรรษที่ 21 มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในปีงบประมาณ 2568 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวรี ได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นในการพัฒนาการศึกษาไว้ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความมั่นคง 2) ด้านความปลอดภัย 3) ด้านความเป็นเลิศ 4) ด้านการเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และ 6) ด้านการบริหารจัดการองค์กรสมัยใหม่ โดยในด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษานั้น ได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นไว้ครอบคลุมถึงการพัฒนาศักยภาพให้ครูมีสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 อาทิ กำหนดให้มีการพัฒนาครูในด้านความรู้ สมรรถนะ และทักษะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ส่งเสริมและพัฒนาครูด้านภาษา ด้านดิจิทัล และด้านปัญญาประดิษฐ์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวรี, 2568)

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวรี เนื่องจากเล็งเห็นว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นพฤติกรรมสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21 และเชื่อมโยงไปสู่ประสิทธิผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต คือ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และการพัฒนาผู้เรียนที่ตอบสนองทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นทักษะที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุขในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง อันเป็นพันธกิจที่สำคัญยิ่งของงานการศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวรี
2. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวรี
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวรี ปีการศึกษา 2568 รวมจำนวนข้าราชการครูทั้งสิ้น 1,884 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวรี, 2568) และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย คำนวณตามสัดส่วนของประชากรแต่ละสถานศึกษา ให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถาม

เกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา และตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ

การสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา และสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย 2) ยกร่างแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมตัวแปรย่อยแต่ละด้าน พิจารณาจากการศึกษาค้นคว้า และนิยามเชิงปฏิบัติการ 3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจทาน เพื่อให้ความเห็น และแนะนำสิ่งที่ควรพัฒนา และ 4) นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล จำนวน 2 คน และด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน รวม 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ด้วยการหาค่า IOC ซึ่งค่า IOC ของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6-1.0 เป็นไปตามเกณฑ์ ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามไปหาคุณภาพความเที่ยงของเครื่องมือการวิจัย โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้เก็บข้อมูล (try out) กับครูที่มีใจกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม โดยนำมาหาค่าความเชื่อมั่นตามสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ ครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งฉบับ เท่ากับ .973 ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .954 และตอนที่ 3 สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .963

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ขอนหนังสือหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย จากคณะครุศาสตร์สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ 2) ส่งหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จำนวน 18 โรงเรียน 3) ผู้วิจัยติดตามตรวจทานและตรวจสอบการตอบแบบสอบถาม และ 4) นำข้อมูลการตอบแบบสอบถามไปวิเคราะห์ผลตามสถิติที่กำหนดไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ตามประเด็นที่ศึกษา ดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ และหาร้อยละ และนำเสนอในรูปตาราง ประกอบความเรียง 2) วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปตาราง ประกอบความเรียง และ 3) วิเคราะห์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = .51) เมื่อพิจารณา พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ มาก ทั้ง 4 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านวัฒนธรรมการใช้ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .52) รองลงมา คือ ด้านการสื่อสารดิจิทัล ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = .57) ด้านสมรรถนะดิจิทัล ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = .56) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = .57) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.08	.57	มาก	4
2. ด้านสมรรถนะดิจิทัล	4.12	.56	มาก	3
3. ด้านการสื่อสารดิจิทัล	4.18	.57	มาก	2
4. ด้านวัฒนธรรมการใช้ดิจิทัล	4.26	.52	มาก	1
รวม	4.16	.51	มาก	

2. สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = .49) เมื่อพิจารณา พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ มาก ทั้ง 4 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = .52) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .51) ด้านการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = .51) ด้านการพัฒนาตนเองสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = .55) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = .63) ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ในภาพรวม

สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	4.28	.51	มาก	2
2. ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.36	.52	มาก	1
3. ด้านการพัฒนาตนเองสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้	4.24	.55	มาก	4
4. ด้านการวิจัยเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.19	.63	มาก	5
5. ด้านการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.27	.51	มาก	3
รวม	4.27	.49	มาก	

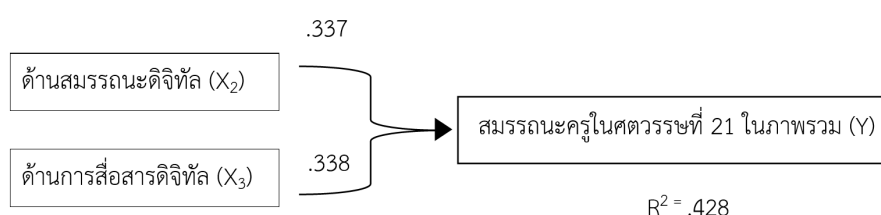
3. ภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัว เป็นการวิเคราะห์รายด้าน ประกอบด้วย ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านสมรรถนะดิจิทัล ด้านการสื่อสารดิจิทัล และด้านวัฒนธรรมการใช้ดิจิทัลที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา รายด้าน ที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21

Variable	b	SE _b	β	t	Sig.	Colinarity Statistics	
						Tolerance	VIF
(Constant)	1.836	.160		11.492	.001		
ด้านสมรรถนะดิจิทัล (X ₂)	.296	.077	.337	3.871	.001	.238	4.210
ด้านการสื่อสารดิจิทัล (X ₃)	.290	.075	.338	3.881	.001	.238	4.210

R = .654, R² = .428, Adjust R² = .424, S.E._{est} = .376, F = 118.490

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษารายด้านที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สำหรับการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2 ด้าน ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวม โดยลำดับแรก คือ ด้านสมรรถนะดิจิทัล (X₂) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบ (b) = .296 และในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β) = .337 ด้านการสื่อสารดิจิทัล (X₃) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบ (b) = .290 และในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β) = .338 ตัวแปรทั้ง 2 ตัวนี้ ร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมได้ ร้อยละ 42.80 (R² = .428) ผลการวิเคราะห์ข้างต้นนำมาเขียนเป็นภาพได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษารายด้านที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัว พบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการสร้างวัฒนธรรมการใช้ดิจิทัล ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูใช้ดิจิทัลให้เกิดประโยชน์แก่การพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการสื่อสารดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ มีสมรรถนะดิจิทัล และการมีวิสัยทัศน์

ดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชวลวิทย์ พิณเขียว (2568) ที่พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา/มัธยมศึกษาพหุ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา/มัธยมศึกษาพหุ ด้านวัฒนธรรมการใช้ดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างหลากหลาย เปิดโอกาสให้ทุกคนในสถานศึกษาได้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพมีความสามารถในการนำเพื่อสร้างวัฒนธรรมการใช้ดิจิทัลให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ผู้วิจัยนำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลโดยรายด้านดังนี้

1.1 ด้านวัฒนธรรมการใช้ดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา/มัธยมศึกษาพหุ ด้านวัฒนธรรมการใช้ดิจิทัลอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา ซึ่งทำให้สมาชิกในสถานศึกษาเห็นข้อดีของการใช้เทคโนโลยีในการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานมีส่วนช่วยในธุรการมากขึ้น เช่น ลดการจัดทำเอกสารในรูปแบบกระดาษแล้วไปใช้การส่งเอกสารรูปแบบออนไลน์แทน การลดงบประมาณค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการขนส่งหรือการเดินทางไปติดต่อหรือประชุม สัมมนาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานอื่นๆ ปรับเปลี่ยนเป็นการติดต่อสื่อสารและการส่งเอกสารรูปแบบออนไลน์แทน ประกอบกับยุคปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนและพัฒนาการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรรวมถึงนักเรียนได้เข้าถึงการเรียนรู้และการปฏิบัติงานได้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของนลกช เกตุพลสังข์ โสภนา สุดสมบูรณ์ และสุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์ (2567) ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพหุ ด้านวัฒนธรรมการใช้ดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

1.2 ด้านการสื่อสารดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา/มัธยมศึกษาพหุ ด้านการสื่อสารดิจิทัลอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับรองลงมาจากด้านวัฒนธรรมการใช้ดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีกลยุทธ์ในการติดต่อสื่อสาร หรือกลยุทธ์ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารแตกต่างกันออกไป แต่โดยรวมแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถด้านการสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีในระดับมาก ยุคปัจจุบันการสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษากำลังให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก สถานศึกษาใดมีพื้นที่สื่อมากกว่าสถานศึกษานั้นมีโอกาสจะดึงดูดให้ผู้ปกครองและนักเรียนให้ความสนใจเข้าศึกษามากกว่าอีกประการที่สำคัญคือการสื่อสารดิจิทัลยังเป็นช่องทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร หรือการชี้แจง ทำความเข้าใจ กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษา ได้อย่างรวดเร็วและทันสมัย สอดคล้องกับการวิจัยของเบญจรัตน์ ลาคำ และจารุวรรณ นาดัน (2568) ที่พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพหุ เขต 2 ด้านการสื่อสารดิจิทัลอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา/มัธยมศึกษาพหุ ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัลอยู่ในระดับมาก แต่อยู่ในอันดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการหรือขั้นตอนในการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีบริบท

ที่แตกต่างกันออกไปตามนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาจึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่งดำเนินการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันกับครูและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทำให้ครูทราบและเข้าใจวิสัยทัศน์ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอย่างดี ในขณะที่สถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ด้วยตนเอง อาจจะมีข้อบกพร่องในการสื่อสารวิสัยทัศน์ไปยังผู้ได้บังคับบัญชา ส่งผลให้ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัลมีอยู่ในอันดับสุดท้ายสอดคล้องกับการวิจัยของสมกิตต์ บุญยะโพธิ์ สุรินทร์ สำลี และสง่า จันทรวีเศษ (2568) ที่พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัลเป็นด้านที่อยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีความรู้ความเข้าใจ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เข้าใจบทบาทและสมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21 สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชวลิตย์ พิณเขียว (2568) ที่พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ศึกษาพัทลุง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างหลากหลายเปิดโอกาสให้ทุกคนในสถานศึกษาได้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยนำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลโดยรายด้านดังนี้

2.1 ระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล อยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีทักษะในการใช้และผลิตสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย หลากหลาย ตอบสนองกับความแตกต่างของนักเรียน สถานศึกษาและหน่วยงานภายนอกมีการประกวดสื่อวัตกรรมการศึกษาโดยมีครูเข้าร่วม สอดคล้องกับงานวิจัยของนุสบา เห่งศรี (2566) ที่พบว่าความสามารถด้านดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอยู่ในระดับมาก

2.2 ระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับรองลงมาจากด้านวัฒนธรรมการใช้ดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูได้รับส่งเสริมสนับสนุนให้พัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับงานหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการคิดวิเคราะห์ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบนำตนเอง จัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก โดยปรับบทบาทจากผู้สอนเป็นโค้ช ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชวลิตย์ พิณเขียว (2568) ที่พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ศึกษาพัทลุง ด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า อยู่ในระดับมาก

2.3 ระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ด้านการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูได้รับการพัฒนาทักษะการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรม สามารถครูวิเคราะห์สภาพปัญหาในชั้นเรียนนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้ ครูสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนตามระเบียบวิธีวิจัยอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับสภาพปัญหา และนำผลจากการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและพัฒนานวัตกรรมได้ สอดคล้องกับการ

วิจัยของชวลวิทย์ พิณเขียว (2568) ที่พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี การวิจัยเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี พบว่า 2 ใน 4 ด้านของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ในภาพรวม คือ ด้านสมรรถนะดิจิทัล และด้านการสื่อสารดิจิทัล จากข้อค้นพบของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด ดังรายละเอียดภาพรวมและรายด้าน พบว่า ด้านการสื่อสารดิจิทัล ส่งผลเป็นอันดับแรก อาจเป็นเพราะการสื่อสารโดยใช้ช่องทางดิจิทัลเป็นช่องทางที่ได้รับความนิยมในยุคปัจจุบัน เนื่องจากมีทำให้ผู้สื่อสารได้รับความสะดวก สบาย รวดเร็ว สอดคล้องกับแนวคิดของอนุพงษ์ กิคม และประมุข ชูสอน (2567) ที่พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ประชาสัมพันธ์สถานศึกษา นอกจากนี้ยังมีทักษะการรับส่งข้อมูลเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน สามารถกำกับติดตามการดำเนินงานได้อย่างทันทั่วทั้งที่ และด้านสมรรถนะดิจิทัลส่งผลเป็นลำดับต่อมา อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลให้เป็นผู้รู้เท่าทันดิจิทัล สามารถเลือกใช้และพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลให้เหมาะสมกับการใช้งานได้ สอดคล้องกับแนวคิดของสุนันทา กุศลประเสริฐ (2565) กล่าวว่า สมรรถนะดิจิทัลเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตในยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะดิจิทัล เพื่อจะสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ดำเนินงาน ปรับปรุงพัฒนา การบริหารสถานศึกษา ให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูงสุด

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสารดิจิทัล และด้านสมรรถนะดิจิทัล ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวม สรุปเป็นภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพองค์ความรู้จากการวิจัย อธิบายได้ดังนี้

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การสื่อสารดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การสื่อสารโดยใช้ช่องทางดิจิทัลเป็นช่องทางที่ได้รับความนิยมในยุคปัจจุบัน เนื่องจากมีทำให้ผู้สื่อสารได้รับความสะดวก สบาย รวดเร็ว ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ประชาสัมพันธ์สถานศึกษา นอกจากนี้ยังมีทักษะการรับส่งข้อมูลเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน สามารถกำกับติดตามการดำเนินงานได้อย่างทันทั่วทั้ง

2. สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะดิจิทัล เพื่อจะสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ดำเนินงาน ปรับปรุง พัฒนา การบริหารสถานศึกษา ให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสารดิจิทัล และด้านสมรรถนะดิจิทัล ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับบริบทของยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง ตอบสนองผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน สามารถบูรณาการองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและศาสตร์การสอนได้อย่างเหมาะสม ใช้หลักสูตรที่มุ่งเน้นสมรรถนะของผู้เรียน วิเคราะห์หลักสูตรที่สามารถประยุกต์ใช้ได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ปรับบทบาทจากผู้ให้ความรู้เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการคิดขั้นสูง

2. ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล คือ ครูประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากแพลตฟอร์มที่หลากหลาย ประยุกต์ใช้และสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหาและวัยของนักเรียน ผลิตสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้จากแพลตฟอร์มที่หลากหลาย ผลิตสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการพัฒนาตนเองสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือ ครูเข้าร่วมการอบรม สัมมนา หรือการประชุมเพื่อพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง สนใจศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีความคิดริเริ่มพัฒนาตนเอง และนำตัวเองสู่การเปลี่ยนแปลง ใช้เวลาวางศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

4. ด้านการวิจัยเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม คือ ครูวิเคราะห์สภาพปัญหาในชั้นเรียนนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ทำวิจัยในชั้นเรียนตามระเบียบวิธีวิจัยอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับสภาพปัญหา ใช้กระบวนการวิจัยสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ นำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน และส่งเสริมให้นักเรียนคิดค้นสร้างสรรค์นวัตกรรมโดยใช้กระบวนการวิจัย

5. ด้านการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน คือ ครูนำผลการประเมินมาใช้เป็นสารสนเทศในการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง กำหนดวิธีการและเกณฑ์การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนอย่างหลากหลาย ครูวางแผนการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างหลากหลายและเป็นระบบ ออกแบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนโดยคำนึงถึงฐานสมรรถนะ

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ต้องให้ความสำคัญกับการสื่อสารดิจิทัลและสมรรถนะดิจิทัลให้มากขึ้น ต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถที่ทันยุคสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลง จึงจะสามารถใช้ภาวะผู้นำดิจิทัลทั้ง 2 ด้านนี้ ในการส่งเสริม สนับสนุน ครูให้เป็นครูที่มีสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนานักเรียนและขับเคลื่อนการศึกษาไทยให้มีความเจริญก้าวหน้า

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้าน วิสัยทัศน์ดิจิทัล อยู่ในระดับมาก แต่อยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ และสื่อสารวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจน จริงจัง

1.2 จากผลการวิจัย สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อ สร้างสรรค์นวัตกรรม อยู่ในระดับมาก แต่อยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรสร้าง การตระหนักรู้ให้มีความสำคัญกับครู เกี่ยวกับการวิจัยอย่างจริงจัง อาจจะต้องจัดกิจกรรมอบรม พัฒนาศักยภาพ การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อสร้างนวัตกรรมสำหรับพัฒนานักเรียน และอาจขยายผลไปสู่การพัฒนา งานวิจัยเพื่อนำไปใช้ขอเลื่อนวิทยฐานะของครูเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูต่อไป

1.3 จากผลการวิจัย ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ด้านสมรรถนะดิจิทัล และด้านการสื่อสารดิจิทัล ส่งผลต่อสมรรถนะครูใน ศตวรรษที่ 21 ดังนั้น จึงควรมีการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 2 ด้านนี้ เพื่อส่งเสริมให้ ครูมีสมรรถนะสูงขึ้นพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกสถานการณ์

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษา ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษ ที่ 21 จากกลุ่มประชากรครูหรือผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอื่นๆ เช่น สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สหวิทยาเขต อื่น ๆ สถานศึกษาเอกชน เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนา สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาระดับอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรศึกษา ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในรูปแบบอื่นๆ เช่น งานวิจัยเชิง คุณภาพเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 และหา องค์ประกอบอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก สามารถนำไปพัฒนาภาวะ ผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ครูและนักเรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ชวลวิทย์ พิณเขียว. (2568). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง. วารสารเสกขวิทย์ปริทัศน์, 5(1), 432-443.
- ชวลวิทย์ พิณเขียว. (2568). ภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- นลกช เกตุพลสังข์ โสภนา สุดสมบูรณ์ และสุทิวรรณ ตันติรจนาวงศ์. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็น องค์การดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง. วารสารวิชาการ การจัดการภาครัฐและเอกชน, 6(1), 47-59.

- นุสบา เห่งศรี. (2566). แนวทางการพัฒนาความสามารถด้านดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เบญจรัตน์ ลาคำ และจารุวรรณ นาดัน. (2568). ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2. วารสารวิชาการ มจร. จังหวัดบุรีรัมย์, 10(2), 254-269.
- สมกิตต์ บุญยะโพธิ์ สุรินทร์ สำลี และสง่า จันทร์วิเศษ. (2568). ภาวะผู้นำการดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 3(4), 14-29.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี. (2568). ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2568. นนทบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี. (2568). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568. นนทบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2568). ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนทางดิจิทัลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุนันทา กุศลประเสริฐ. (2565). การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อนุพงษ์ กิคอม และประมุข ชูสอน. (2567). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อครูนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, 7(22), 91-102.
- Darling-Hammond, S. (2023). Fostering belonging, transforming schools: The impact of restorative practices [Brief]. From <https://learningpolicyinstitute.org/product/impact-restorative-practices-brief> Retrieved January 2, 2026.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.